

AİLE BİREYLERİNİN YERLEŞME VE ÇALIŞMA HAKKI

01.01.2006 tarihinde Avrupa Ekonomik Sahası dışı ülke vatandaşlarının yerleşme ve oturma şartları yeniden düzenlendi ve aile birleşimi için gerekli şartlar oldukça zorlaştı.

İşçi göçmenlerin ve Avusturya vatandaşlarının aile bireyleri, en geniş göçmen gurubu olmalarından dolayı, metnimizi sadece bu aile bireyleriyle sınırladık.

Avrupa Ekonomik Sahası dışı ülkelere gelen, gerek Avusturya vatandaşlarının aile bireyleri ve diğer aile yakınları, gerekse diğer yabancıların aile bireylerinin, Avusturya'da yasal kalabilmesi için, kural olarak mutlaka bir „**ikamet ünvanı**“ na ihtiyaçları vardır.

Ancak bazı nadir durumlarda, Avusturyalıların aile bireyleri, yerleşim için Avrupa hukukundan yararlanırlar ve de ikamet haklarını sadece „**Belgelemek**“ le yükümlüdürler.

Yetkili makam ise eyalet başkanı olup, Viyana'da bu görevi Belediye Dairesi MA 35 Göç, Vatandaşlık ve Nüfus İşleri üstlenmiştir.

İlk başvurular genel olarak ikamet edilen ülkedeki **Avusturya temsilciliklerinde** yapılmalıdır. Vizesiz giriş yapma hakkına sahip kişiler, içeri girdikten sonra yasal olarak Avusturya'da bulunuyorlarsa veya Avusturyalıların aile bireylerinin eğer vizeleri varsa, başvuruyu **yurt içinden** de yapabilirler. Bu yasal kalma süresi içinde yerleşme izni verilmezse, başvurunun sonucunun yurtdışında beklenmesi gerekir.

İkamet Ünvanı verilebilmesi için genel şartlar

- **Uygun büyüklükte ev**

Ev sahibi olmak, Ana kira veya alt kira sözleşmesi, aile bireylerinde bağlayıcı evde kalma beyannamesi

- **Bütün rizikoları kapsayan bir sağlık sigortası**

Aile üzerinden sigorta, Kendi adına sigorta (Bekleme süresi olursa, ek seyahat sigortası)

- **Yeterli gelir**

Eşlerin ve 18 yaşından küçük çocukların aile birleşiminde asgari emeklilik düzeyinde gelir aranır. Avusturyalıların diğer aile yakınlarının yerleşmesinde icra hukukuna göre hesaplanır.

- **Engelleyici nedenlerin olmaması**

Avusturya veya Avrupa ülkelerinde oturma yasağı, son 12 ay içerisindeki bir sınırdışı kararı, sahte evlilik veya sahte evlatlık, Kamu düzenini bozucu suçlar vs.

- **5 yıl içinde Entegrasyon Sözleşmesini yerine getirmek**

Entegrasyon Sözleşmesi iki bölümden oluşur. İlk bölümde okuma ve yazma öğretilir (75 ders saati). İkinci bölüm ise Avusturya'daki toplumsal, iktisadi ve kültürel hayatı da öğreten Almanca dil kursudur (300 ders saati).

Kurslar tanınmış dil enstitülerinde yapılıp ve mutlaka başarılı bir sınavla sonuçlandırılmalıdır (Kurslarla ilgili listeyi MA 35 veya Danışma Büromuzdan temin edebilirsiniz).

İlk bölüm ilk bir yılda tamamlanırsa, kursun tüm masrafları devlet kasasından karşılanır. İkinci bölüm iki yılda (eğer 1ci bölümün de yapılması gerekiyorsa, o zaman 3 yıl içinde) başarı ile tamamlanırsa, kurs masraflarının % 50si devlet tarafından karşılanır. Entegrasyon sözleşmesine en geç 3 yılda başlanıp, 5 yılda da tamamlanmalıdır.

Aksi takdirde belirli cezalar (Para cezası, sınır dışı kararı gibi) uygulanabilir ve uzun ikamet ünvanı (Sürekli Oturma - AT , Sürekli Oturma - Aile Bireyi) bu yükümlülük yerine getirilmeden kesinlikle alınamaz.

Ancak bazı kişiler bu şartı yerine getirmek zorunda değildir. Ya bu yükümlülükten muafırlar (örneğin okul öncesi çağındaki çocuklar, yaşı ve sağlığı nedeniyle kursu takip edemeyecek kişiler vs.) veya bu şart yerine getirilmiş (örneğin en az 5 yıl temel eğitimde okula gitmek ve Almancadan geçmek, ya da 9 uncu sınıfta Almancadan pozitif not almak, Lise mezunu olmak, çıraklık eğitimi pozitif bitirmek, yabancı lise diploması, vs.) kabul edilir. Bu konuda MA 35 veya Danışma Büromuzdan daha geniş bilgi edinebilirsiniz.

Avrupa Ekonomik Sahası (EWR) dışı ülke vatandaşlarının Aile Bireyleri

Avusturya'ya yerleşmiş olan Avrupa Ekonomik Sahası dışı ülke vatandaşlarının 18 yaşını doldurmamış çocukları ve nikahlı eşleri, genel şartları yerine getirdiklerinde, kontenjana tabi olarak, „Yerleşme İzni - Sınırlı“ (Niederlassungsbewilligung- beschränkt) alma hakkına sahiptirler, eğer **getiren kişi**;

- 1) Mülteci ise, veya
- 2) „Yerleşme İzni – sınırsız“ (NB - unbeschränkt) yada „Sürekli Oturma – AT“ (Daueraufenthalt - EG), veya „Yerleşme Belgesi“ (Niederlassungsnachweis) yada belirli „Süresiz ikamet ünvanları“ ndan birine sahipse, veya
- 3) diğer bir yerleşme iznine sahip („Yerleşme İzni – Çalışma hariç“ (NB - ausgenommen Erwerbstätigkeit) ve entegrasyon sözleşmesini yerine getirmiş ise.

1 ve 2 ci maddedeki kişilerin aile bireylerinin yerleştikten 1 yıl sonra, „Yerleşme İzni – sınırsız“ (NB - unbeschränkt) almaya hakkı vardır. 3.cü maddedeki kişilerin aile bireylerine ise uzatma dilekçelerinde „Yerleşme İzni - Sınırlı“ (NB - beschränkt) verilir.

Bu kişilere 5 yıl aralıksız yerleşmeden sonra, genel şartları ve entegrasyon sözleşmesini yerine getirmeleri halinde „Sürekli Oturma – AT“ (Daueraufenthalt - EG) verilir.

„Sürekli Oturma - AT“ (Daueraufenthalt - EG) ve „Yerleşme İzni – sınırsız“(NB - unbeschränkt) serbest çalışma hakkını da kapsar. (İş alıp çalışabilmek için, ek bir çalışma iznine gerek yoktur).

„Yerleşme İzni - Sınırlı“ (Niederlassungsbewilligung- beschränkt) ya sahip olan kişilerin çalışabilmeleri için, ya bir **Çalıştırma İzni (Beschäftigungsbewilligung)** ya da bir **Çalışma İzni (Arbeiterlaubnis)** ya da bir **Serbest Çalışma İzni (Befreiungsschein)** gereklidir. Eşler ve 18 yaşından küçük çocukların Avusturya'da bir yıl yerleştikten sonra, getiren kişinin sahip olduğu çalışma belgesinin aynısını (yukarıdaki belgelerden biri) alma hakları vardır.

Ancak **aile birliği** ortadan kalkarsa, bu haktan yararlanılamaz ve de **İş Kurumu (AMS)** den alınacak bir çalıştırma iznine bağlı kalınır.

Aile birliğinin sona ermesi

Aile bireyleri, 5ci yılın sonuna kadarki sürede, Avusturyada'ki yerleşim haklarını getiren kişiden alırlar. Aile birliğinin sona ermesi halinde (örneğin anlaşmalı boşanma, getiren kişinin Avusturyada bulunmaması vs.), kişinin Avusturyada kalabilmesi için kendi başına şartları yerine getirmelidir.

Ailede şiddete maruz kalma, haksız boşanma, getiren kişinin ölümü gibi durumlarda, şartları yerine getirmek zorunlu değildir. (Ancak bu durumların vakit kaybettirilmeden Göç dairesine bildirilmesi gerekir) O takdirde bu kişiye en azından son sahip olduğu yerleşme izni verilir.

Aile birliğinin beş seneden sonra sona ermesi:

„Sürekli Oturma – AT“ (Daueraufenthalt - EG) ye sahip olan kişilerin İkamet hakları sağlamışlardır ve ancak belli sabıka unsuru taşıyan cezalarda sınır dışı edilebilirler. Süreli yerleşme izinlerine sahip kişiler, 8 yılı dolduruncaya kadar esas itibariyle genel şartları yerine getirmelidirler.

Kilit personellerin aile bireylerinde yerleşme ile ilgili farklı uygulamalar vardır. Kural olarak ilk „Yerleşme İzni - Sınırlı“ (Niederlassungsbewilligung - beschränkt) 18 aylık süre için verilir.

Uzatma dilekçesinde ise kilit personelin sahip olduğu izne göre „Yerleşme İzni - Sınırlı“ (NB - beschränkt) veya „Sınırsız Yerleşme İzni“ (NB - unbeschränkt) verilir. İlk iznin verilmesi ile entegrasyon sözleşmesi otomatikman yerine getirilmiş kabul edilir. Yukarıda bahsedilen yerleşme ve çalışma ile ilgili şartlar kilit personellerin aile bireyleri için de geçerlidir.

Avusturya vatandaşlarıyla aile birleşimi

Avusturya vatandaşlarının 18 yaşını doldurmamış bekar çocukları ve nikahlı eşleri, genel şartları yerine getirdiklerinde (kontenjana tabi olmadan) „**İkamet Ünvanı - Aile Bireyi**“ (**Aufenthaltstitel - Familienangehöriger**) alma hakkına sahiptirler. Bu ikamet ünvanı, iki kez birer yıllık, daha sonra da ikişer yıllık olarak verilir.

Aile bireylerinin 5 yıllık yerleşme sonrasında, genel şartları ve entegrasyon sözleşmesini yerine getirmeleri halinde, „**Sürekli Oturma - Aile Bireyi**“ (**Daueraufenthalt - Familienangehöriger**) alma hakları vardır. Eşlerde en az iki yıllık evli olma şartı aranır.

Avusturya vatandaşlarının aile bireyleri, geçerli ikamet ünvanları olduğu sürece, Yabancılar Çalışma Yasasından muaftırlar ve de tüm Avusturyada çalışma iznine ihtiyaçları olmadan çalışabilirler. Ancak İş Kurumundan (AMS) başvuru ile Muafiyet belgesi almak mümkündür. Bunu almak mecburiyeti olmamasına rağmen, çoğu işverenin işe alınma esnasında bu belgeyi talep etmesinden dolayı, size temin etmenizi tavsiye ederiz.

Aile birliğinin sona ermesi

Aile birliğinin beş seneden önce sona ermesi:

Aile birliğinin ilk 5 yılda sona ermesi halinde (örneğin anlaşmalı boşanma, getiren kişinin Avusturya'da bulunmaması, çocukların rüştüne ermeleri v.s) kişiler Avusturya' da kalabilmek için, kendi başına şartları yerine getirmelidir. Ailede şiddete maruz kalma, haksız boşanma, getiren kişinin ölümü gibi durumlarda, şartları yerine getirmek zorunlu değildir. (Ancak bu durumların vakit kaybetmeden Göç dairesine bildirilmesi gerekir).

O takdirde bu kişilere „**Sınırsız Yerleşme İzni**“ (**NB - unbeschränkt**) verilir.

5 yıl aralıksız yerleşmeden sonra, genel şartları ve entegrasyon sözleşmesini yerine getirme koşuluyla bu kişilere de „**Sürekli Oturma – AT**“ (**Daueraufenthalt - EG**) verilebilir.

Aile birliğinin sona ermesi durumunda, kural olarak, iş alıp çalışabilmek için mutlaka bir çalışma iznine ihtiyaç vardır. Geçerli bir yerleşme izni varsa, o takdirde **Serbest Çalışma İzni (Befreiungsschein)** alma hakkı doğar (Tüm Avusturya'da geçer). Aile birliği esnasında başlanmış işlerde, bu iş ilişkisi çalışma izni olmadan da sürdürülebilir.

En kısa zamanda (daha aile birliği varken) bir işe başlayıp, çalışmanın mümkün olduğu kadar devam ettirilmesi tavsiye edilir, çünkü düzenli bir gelir, ikamet ünvanının verilebilmesindeki en önemli şarttır. „**Sınırsız Yerleşme İzni**“ (**NB - unbeschränkt**) veya „**Sürekli Oturma - AT**“ (**Daueraufenthalt - EG**) alındıktan sonra herhangi bir çalışma iznine ihtiyaç kalmaz.

Çünkü bu ikamet ünvanları serbest çalışma hakkını da içerirler.

Aile birliğinin beş seneden sonra sona ermesi:

„**Sürekli Oturma - Aile Bireyi**“ (**Daueraufenthalt - Familienangehöriger**) ne sahip olan kişiler, ikamet ünvanlarını „**Sürekli Oturma – AT**“ (**Daueraufenthalt - EG**) ile değiştirmek zorunda olup, ikamet hakları sağlamış olarak, ancak belli sabika unsuru taşıyan cezalarda sınır dışı edilebilirler. Süreli yerleşme izinlerine sahip kişiler, 8 yılı dolduruncaya kadar esas itibarıyla genel şartları yerine getirmelidirler.

Avusturya Vatandaşlarının diğer Aile Yakınları

Aşağıdaki kişilere, genel şartları yerine getirdiklerinde (icra hukukuna göre gelir) ve getiren kişinin (Avusturya Vatandaşı) „Mesuliyet Belgesi“ (Haftungserklärung) vermesi halinde, kontenjana tabi olmayan, „Yerleşme İzni – Aile Yakını“ (Niederlassungsbewilligung - Angehöriger) verilebilir.

- Geçimlerinin gerçekten karşılanması şartıyla, Avusturya vatandaşının veya eşinin yukarıya doğru akrabaları (Anne, Baba)
- Geçimlerinin gerçekten karşılanması şartıyla, gelinilen ülkede ilişkilerini ispatlayabilen hayat arkadaşları
- Diğer aile yakınları (yetişkin çocuklar vs.)
eğer geldikleri ülkelerinde, getiren kişi tarafından geçimleri karşılanmış ise veya ağır sağıksal nedenlerden dolayı getiren kişinin bakımına muhtaç iseler.

Gelir hesaplamasında sadece mesul Avusturya vatandaşının geliri dikkate alınır ve diğer aile bireyleri için gerekli geçim miktarı (Çocukları, geliri olmayan eşi) eksiltılarak hesaplanır.

„Yerleşme İzni – Aile Yakını“ (Niederlassungsbewilligung - Angehöriger) birer yıllık olarak verilir. 5 yıl aralıksız yerleşme sonrasında, genel şartlar ve entegrasyon sözleşmesini yerine getirme koşuluyla, „Sürekli Oturma - AT“ (Daueraufenthalt - EG) verilebilir.

„Sürekli Oturma - AT“ (Daueraufenthalt - EG) serbest çalışma hakkını da kapsar (İş alıp çalışabilmek için ek bir çalışma iznine gerek yoktur). Eger „Yerleşme İzni – Aile Yakını“ (Niederlassungsbewilligung - Angehöriger) na sahip bir kişi „Sürekli Oturma - AT“ (Daueraufenthalt - EG) almadan önce çalışmak isterse, mutlaka sahip olduğu „Yerleşme İzni – Aile Yakını“ (Niederlassungsbewilligung - Angehöriger) nı „Yerleşme İzni - Sınırlı“ (Niederlassungsbewilligung- beschränkt) ya değiştirmelidir. Bunun için Yabancılar Çalışma Yasasına göre herhangi bir çalışma izni ve de kontenjanda yer olması gerekir. Ancak kontenjan çok kısıtlı olduğundan bu değiştirme çok güçtür. (Viyana da 2007 için 25 kişi)

Aile Yakını özelliğinin sona ermesi

Aile Yakını özelliği, ya Avusturya vatandaşının (örneğin boşanma, getiren kişinin ölümü vs.) mesuliyetinin sona ermesiyle veya kendisinin çalışma hakkını elde etmesiyle biter. Bu durumlardaki kişiler, ancak kendi başlarına çalışarak şartları yerine getirebilirlerse veya bir başka Avusturya vatandaşının mesuliyeti üzerine alması şartıyla Avusturyada kalabilirler.

Aile Yakını özelliğinin beş yıldan sonra sona ermesi:

„Sürekli Oturma – AT“ (Daueraufenthalt - EG) ye sahip olan kişilerin ikamet hakları sağlamlaştırmıştır ve ancak belli sabıka unsuru taşıyan cezalarda sınır dışı edilebilirler. Süreli yerleşme izinlerine sahip kişiler, 8 yılı dolduruncaya kadar esas itibariyle genel şartları yerine getirmelidirler.

DİKKAT !!!

Bu bildiriye bilgilerin kısalığı nedeniyle, daha detaylı bilgi için MA 35' e, İş Kurumuna veya Danışma büromuza danışabilirsiniz. Gösterdiğimiz itinaya rağmen doğabilecek yanlışlıklardan sorumlu olmadığımızı ayrıca belirtiriz.

Männer und Frauen: 1010 Wien, Hoher Markt 8/4/2 Tel: 712 56 04 http://www.migrant.at E-Mail: migrant@migrant.at	Frauen: 1010 Wien, Marc Aurel Straße 2a/6/2/10 Tel: 982 33 08 http://www.migrant.at E-Mail: migrantin@migrant.at	
Diese Publikation wird aus Mitteln des Arbeitsmarktservice (und des Europäischen Sozialfonds) sowie der Magistratsabteilung 17 gefördert.		
 Arbeitsmarktservice Wien	 WIEN IST VIELFALT. MA 17 StoDt+Wien	 EUROPÄISCHER SOZIALFONDS esf